

РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ В «3D»: ДОСТУПНІСТЬ, ДІАЛОГ, ДИНАМІКА

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

20-24 лютого 2017 року

**Полтава
2017**

Державна установа
"Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення
діяльності вищих навчальних закладів "Агроосвіта"
Аграрний коледж управління і права
Полтавської державної аграрної академії

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
**«РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНЕ
НАВЧАННЯ В «3D»: ДОСТУПНІСТЬ,
ДІАЛОГ, ДИНАМІКА»**

м. Полтава, АКУП ПДАА,

20-24 лютого 2017 року

Полтава – 2017

Укладачі:

Кононец Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, викладач АКУП ПДАА

Балюк Вікторія Олександрівна, магістр економічної кібернетики, викладач АКУП ПДАА

Програмний комітет

Гуржій Андрій Миколайович, дійсний член (академік) НАПН України, доктор технічних наук, професор, віце-президент НАПН України

Гриньова Марина Вікторівна, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, декан природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Карташова Любов Андріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач лабораторії електронних навчальних ресурсів Інституту ПТО НАПН України

Осадченко Інна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Лапінський Віталій Васильович, кандидат фізико-математичних наук, завідувач лабораторії навчання інформатики Інституту педагогіки НАПН України

Кононец Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, викладач дисциплін комп'ютерного циклу, викладач-методист вищої кваліфікаційної категорії АКУП ПДАА

Організаційний комітет

Іщенко Тетяна Дем'янівна, в.о. директора Державної установи "Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів "Агроосвіта"

Дудник Тетяна Павлівна, заступник директора з методичної роботи Державної установи "Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів "Агроосвіта"

Хоменко Микола Павлович, заступник директора з навчально-методичної роботи Державної установи "Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів "Агроосвіта"

Лихогод Ніна Григорівна, керівник навчально-методичного кабінету педагогічних інновацій Державної установи "Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів "Агроосвіта"

Канівець Ірина Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри вищої математики, логіки та фізики Полтавської державної аграрної академії

Муковіз Олексій Павлович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Ольховик Тетяна Олександрівна, методист вищої категорії навчально-методичного кабінету педагогічних інновацій Державної установи "Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів "Агроосвіта"

Козаченко Олена Михайлівна, директор АКУП ПДАА

Балюк Вікторія Олександрівна, магістр економічної кібернетики, викладач дисциплін комп'ютерного циклу АКУП ПДАА

Текст доповідей розміщено на веб-сайті АКУП ПДАА за адресою: http://acup.poltava.ua/?page_id=1942 на форумі Інтернет-конференції <http://rbl3d.forumotion.me/f1-forum>

1. Матеріали подані в оригіналі.
2. Відповідальність за зміст матеріалів несе автор.
3. Автор гарантує, що стаття є оригінальною, не містить запозиченої інформації без відповідного посилання чи попереднього узгодження.
4. Авторські права на всі матеріали належать їх авторам.

*Рекомендовано до друку методичною радою АКУП ПДАА
(протокол № 4 від 24.02.2017 року)*

Комар О. С. СИТУАТИВНІ ВПРАВИ ТА ЇХ РОЛЬ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У МЕЖАХ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ	194
Лавецька О. В. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ІСТОРІЇ	197
Мартиненко Т. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФРЕЙМОВИХ СТРУКТУР ПРИ ВИВЧЕННІ ЗУБОТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	200
Мартинова І. М. ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КОМЕРЦІЙНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО»	202
Петріщева С. А. СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З УРАХУВАННЯМ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	206
Palaguta I. V. PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE ENGLISH TEACHERS IN GREAT BRITAIN	209
Сліпенко В. О. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ	212
Стрижак Ю. О. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ	215
Сухорукова Л. А. МОТИВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПОЧАТКОВОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	217
Токаленко З. В. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ»	221
Фурсов І. С. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ХІМІЇ У ВНЗ I-II РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ	224
Циганок В. О. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	229
Чайка Ю. О. УКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ	234
Шерстньов Ю. В. ДОСКОНАЛЕ ВОЛОДІННЯ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИМ, НАУКОВИМ ТА РОЗМОВНИМ СТИЛЕМ – ЗАПОРУКА ОПАНУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЮ МОВОЮ	237
Секція 5. Інформаційно-освітнє середовище навчального закладу	240
Кононець Н. В. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	240
Муковіз О. П. ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ УМАНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ	243
Новописьменний С. А. ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ВИПУСКАЮЧОЇ КАФЕДРИ ПО ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ З ОСНОВ ЗДОРОВ'Я	246
Береза І. С. ЕТИЧНІ, ПРАВОВІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ВНЗ	249

Іван Береза

викладач, ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», Star-Fire@yandex.ru

ЕТИЧНІ, ПРАВОВІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ВНЗ

Освітнє середовище вищого навчального закладу (далі - ВНЗ) ХХІ ст. характеризується своєю інноваційністю, різноманітністю, динамічністю. Але, окрім цього, інтеграційністю, підвищеним ступенем незахищеності, вразливістю та іншого роду ризиками. Інформаційна епоха, про яку так детально пише М. Кастельс, захлиснула і сферу освіти, наділяючи її дещо іншими нетиповими для ХХ ст. рисами [1].

Інформаційно-освітнє середовище ВНЗ (далі ІОС ВНЗ) представляє собою складну розгалужену систему із відповідними складовими. Серед необхідних ресурсів сучасного ВНЗ необхідно назвати, передусім, цифрові бібліотечні та кафедральні фонди, електронні підручники і посібники, спеціалізована інформація на дискових накопичувачах тощо. Окрему цінність представляють навчально-методичні посібники та викладацькі розробки, тестові завдання, демо-версії та повноцінні версії спеціалізованих програм. Усі ці ресурси, як і уся корпоративна інформаційна система ВНЗ можуть у будь-який момент зупинитися під загрозою із різних на те причин.

Інновації в управлінні ВНЗ, зокрема в частині інформаційних технологій є ключовим механізмом, який дозволяє створювати власні переваги в конкурентному середовищі. Потужний електронний фонд ВНЗ, як і його цілісна корпоративна інформаційна мережа становлять неабиякий інтерес із позиції етичних, правових та методологічних міркувань захисту інформаційно-освітнього середовища.

Проблематика приватності захисту інформаційного середовища турбувала вчених у різні часи. Варто відмітити такі прізвища, як Нобер Вінер, Джеймс Мур, Дебора Джонсон, предметом дослідження яких були питання етики застосування ІТ-технологій, як в особистісному аспекті, так і у використанні їх суспільством. Етичний бік проблеми у контексті інформаційно-освітнього середовища навчального закладу вивчали і сучасні українські дослідники, серед яких Т.В. Бондаренко, М.Ю. Кадемія, К.І. Ярошук.

Ряд науковців не оминули і проблему правового захисту інформаційного середовища освітнього закладу. Правовий бік проблеми вивчали Ю. М. Атаманчук, В. В. Гуменюк, Л. М. Петренко, зосереджуючи увагу на тому, що повноцінному розвитку інформаційно-освітнього середовища необхідне якісне нормативно-правове поле. Всі видозміни в інформаційно-освітній діяльності навчальних закладів повинні спиратися перш на все на законодавче та нормативно-правове поле. Особливо це стосується забезпечення якісного доступу не тільки до вітчизняних електронних ресурсів, а і до світових бібліотечних фондів.

Методологічні аспекти захисту інформаційного поля сучасного ВНЗ містять у собі ряд важливих питань, без яких не можливо створити

повноцінний захист цифрової інформації. Очевидно, що доступ до інформації відбувається із різних середовищ (внутрішнього та зовнішнього). І тут постає питання щодо використання спеціалізованих програмних і технічних засобів із метою захисту корпоративного інформаційно-освітнього середовища ВНЗ. Дане питання, особливо на сьогоднішній день, досить гостро стоїть та є предметом наукових дискусій. Адже, доступ до інформації можна здійснювати по суті просто із будь-якого мобільного пристрою. Ці питання турбують як фахівців ІТ-сфери ВНЗ, так і розробників сучасного ПЗ, зокрема можливостей створення інноваційних систем захисту. Так, рядом науковців, серед яких А. О. Білощицький, П. П. Лізунов, О. М. Привалов та ін. вивчені головні тенденції та протиріччя у структурі сучасного інформаційно-освітнього середовища, виділено в окремий блок організаційно-економічний механізм.

Варто зауважити, що повноцінна робота інформаційно-освітнього середовища ВНЗ не можлива без створення відповідного етичного кодексу, в якому були б прописані важливі принципи, а також відповідні правові регламентації відносин суб'єктів (управлінський персонал ВНЗ, викладацький корпус, абітурієнти, студенти, аспіранти). Адже, кожен із суб'єктів має взяти на себе певну міру відповідальності та ряд зобов'язань. Це, звісно, стосується таких неетичних моментів, як:

- вироблення несанкціонованих копій, здійснення несанкціонованих доступів, тобто порушення визнаних норм авторського права;
- використання програмних і технічних засобів, які можуть зашкодити повноцінній роботі інформаційної системи;
- порушення конфіденційності повідомлень;
- отримання прибутку (створення копій) від розповсюдження цифрового продукту тощо.

В цілому, якщо говорити про коло проблем захисту інформаційно-освітнього середовища ВНЗ, то тут варто сказати про такі небезпечні діяння, як намагання несанкціонованого адміністрування БД, доступ до програм з аудіювання мереж, видалення файлових бібліотек, інсталяція ігрових програм, інсталяція вірусів, особливо небезпечних троянів. Також слід до переліку додати спроби злому автоматизованої системи керування «ВНЗ», несанкціонований видобуток неліцензійного софту та його інсталяція на робочі станції, пошук прогалин в ОС та Proxy-серверах, сканування портів тощо.

Звісно, варто сказати про таке поняття, як наявність самосвідомості кожного користувача інформаційно-освітньої системи. І тут важливо виробити певне ставлення суспільства до того чи іншого порушення, способу соціального впливу у разі відхилення від встановлених етичних норм.

Окрім цього, взаємодія у межах інформаційно-освітнього середовища ВНЗ відбувається у процесі публікації (оцифрування) учбово-методичного контенту, доставки цього контенту студентам. Також має місце система обміну інформацією між управлінським персоналом, викладачами, студентами. Окремо слід сказати і про роботу сервісу новин та об'яв ВНЗ, веб-камер тощо.

Кожна складова, як і кожен мікрокомпонент інформаційно-освітнього середовища ВНЗ відноситься до певного середовища (внутрішнього), яке забезпечує студенту (аспіранту) здійснення повноцінної навчально-

професійної діяльності, саморозвиток, самовдосконалення. поповнення багажу знань. Кожен із компонентів, який входить до системи цього середовища також розширює і можливості викладачів здійснювати більш глибоке навчальний процес, додаючи інтеграційності, мультимедійності та презентаційності своїм розробкам. Створені спеціалізовані тестові оболонки здатні значно підвищити ступінь оцінювання знань, скоротити час на статистичну обробку інформації, складання звітів тощо. Таким чином, викладач може більш ефективно керувати освітнім процесом, використовувати власні навчально-методичні цифрові ресурси, які недосяжні в традиційній освіті, полегшити студенту чи аспіранту оволодіння певним обсягом інформації, забезпечити успішний професійно-особистісний саморозвиток [2].

На сьогоднішній день в нашій країні вже зроблено ряд кроків щодо правого захисту інформаційно-освітнього середовища навчального закладу. Це, передусім, Закон України «Про освіту», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права», КУпАП, Кримінальний Кодекс тощо.

Але, існує ряд проблем на рівні кожного ВНЗ, які так чи інакше можуть бути створені користувачами інформації. Так, юридичний бік питання може стосуватися ряду питань, серед них:

- фізична невідчужуваність (процедура передачі інформації не завжди супроводжується передачею на неї прав, що стосується передусім її несанкціонованого подальшого використання);
- здатність до тиражування (процедура, яка стосується «ламання» паролів доступів та незаконного отримання прибутку);
- дуалізм права власності на інформацію (власність ВНЗ чи власність розробника-працівника ВНЗ) тощо.

Можна зробити припущення, що із розвитком інформаційних систем, поширення каналів доступу до інформації, плинність користувачів цією інформацією (стосується студентів, аспірантів) - все це буде створювати додаткові загрози для ВНЗ із позиції збереження її цілісності та неушкодженості.

Тож, переходячи безпосередньо до такої важливої частини, як методологія захисту інформаційно-освітнього середовища ВНЗ, варто враховувати наступні неподільні один від одного (у комплексі) рівні: технічний, інженерний, криптографічний та організаційний. Тут треба розуміти важливість недопущення «витікання» інформації, як і її ушкодження. Саме тому, мова має йти про забезпечення системи сучасними антивірусними програмами, маршрутизаторами, мереженими екранами, смарт-картами, відповідними програмами розмежування доступу тощо.

Передусім, необхідний системний аналіз інформаційних загроз, які доцільно розбити по блоках, таких як: класифікація небезпечних об'єктів за їх рівнем важливості; з'ясування ступеню зацікавленості об'єктів із позиції потенційного хакера; встановлення кола можливих небезпек та каналів доступу; здійснення комплексної оцінки існуючих заходів безпеки; встановлення меж вразливостей в аспекті підбору способу їх нейтралізації;

оцінка можливих збитків від ситуації реалізації атаки, можливої відмови системи захисту, збоїв антивірусів тощо.

Таким чином, резюмуючи зазначимо, що сучасний ВНЗ містить персональні дані кожного із студентів та викладачів, а також вкрай цінну інформацію, яка становить комерційну таємницю, власні прогресивні методи навчання. Все це говорить тільки про цінність такої інформації та необхідність удосконалення власних механізмів її захисту. Кожен заклад має ліцензійне ПЗ, крадіжка якого призведе цілий колапс у діяльності закладу. Але, проблему підсилює так званий доступ «any device». Саме тому, на рівні ВНЗ із метою забезпечення цілісності інформаційно-освітнього середовища необхідно забезпечити ряд заходів:

- унеможливити будь-яке несанкціоноване підключення наступних мережених пристроїв: стаціонарних комп'ютерів, ноутбуків, планшетів, інших гаджетів, мережених принтерів до мережі ВНЗ;
- забезпечити дотримання вимог і рекомендацій діючої у ВНЗ політики ІБ, а також дотримання етичних вимог користування ІС;
- організувати логічний розподіл навантаження мережі ВНЗ на комфортні зони безпеки із обмеженням доступу пристроїв-гаджетів користувачів (ОС Android, iOS).

Якщо говорити на перспективу, то подальший розвиток інформаційно-освітнього середовища ВНЗ буде рухатися по траєкторії створення нових навчальних продуктів, обміну інформацією із провідними навчальними закладами країн ЄС, до євроінтеграції. Добре кероване середовище має стати двигуном і підтримкою інформаційного прогресу. Тому, супровід ІОС ВНЗ має на меті здатність його адаптуватися під зміни контингенту користувачів.

Список використаних джерел

1. Кастельс, М. Галактика Інтернет : размышления об Интернете, бизнесе и о-ве / Мануэль Кастельс ; [пер. с англ. А. Матвеева под ред. В. Харитоновой]. – Екатеринбург : У-Фактория : Изд-во Гуманитарного ун-та, 2004. – 327 с.
2. Привалов О. М. Системний підхід до організації безпечного інформаційно-освітнього середовища ВНЗ / О. М. Привалов, Ю.І. Богатирьова, В. О. Романов // Науковий вісник НГУ, 2016, № 4 . – С. 99 – 106.

Людмила Пилипенко

викладач математики, спеціаліст вищої категорії, Аграрний коледж управління і права Полтавської державної аграрної академії,

puras.lyuda@gmail.com

Оксана Шестопад

викладач математики, спеціаліст, Аграрний коледж управління і права Полтавської державної аграрної академії, oksanashestopalpl@gmail.com

ДИСТАНЦІЙНІ КУРСИ З МАТЕМАТИКИ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА КОЛЕДЖУ

Інформаційно-освітнє середовище (ІОС) як дидактична основа ресурсно-орієнтованого навчання дисциплін комп'ютерного циклу в коледжі є

НАШІ АВТОРИ

Бабанов Леонід Олександрович, студент, ДВНЗ «Криворізький національний університет», babanov99@mail.ua

Бабич Владислав Віталійович, студент, ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Балюк Вікторія Олександрівна, магістр економічної кібернетики, спеціаліст другої категорії, Аграрний коледж управління і права Полтавської державної аграрної академії, baliuk.vika@gmail.com

Баранська Анастасія Сергіївна, студентка, ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Барило Андрій Сергійович, студент, ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Береза Іван Сергійович, викладач, ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», Star-Fire@yandex.ru

Беркут Карина Василівна, викладач іноземної мови, Кам'янський медичний коледж, berkut_karina@mail.ru

Беляєва Наталія В'ячеславівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, yanatalochka@mail.ru.

Білик Олександр Вікторович, викладач, Кременчуцький коледж Національного університету імені Михайла Остроградського, aleck.bilik@mail.ru

Бойко Юлія Володимирівна, викладач хімії та біології, спеціаліст вищої категорії, Кам'янський медичний коледж

Бондаренко Дарія Олександрівна, студентка, ДВНЗ «Криворізький національний університет», dariyabondarenc@gmail.com

Boichevska Ilona, The candidate of pedagogical sciences, associate professor Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, boy_ilona@mail.ru

Бровко Лариса Василівна, викладач економічних дисциплін, викладач методист, Хорольський агропромисловий коледж Полтавської державної аграрної академії, brovko-larisa@ukr.net

Варава Анастасія Юріївна, студентка, ДВНЗ «Криворізький національний університет», nastjatiger@mail.ru

Варданян Анаїт Оганесівна, викладач іноземної мови, ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», anaitvardanian@gmail.com

Вишневецька Лариса Євгенівна, викладач математики, викладач-методист, ВСП «Ногайський коледж Таврійський державний агротехнологічний університет», vishneveckaja.07@rambler.ru

Галашевська Вікторія Михайлівна, викладач інформатики, Комунальний вищий навчальний заклад Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж», Galashevskaya@gmail.com

УДК 378.026.016:004

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка» / укл. Н. В. Кононець, В. О. Балюк. – Полтава : АКУП ПДАА, 2017. – 322 с.

**«РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ В «3D»: ДОСТУПНІСТЬ,
ДІАЛОГ, ДИНАМІКА»**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції,
20-24 лютого 2017 року

В авторській редакції

Дизайн обкладинки: Балюк В.О.